

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هرمزگان

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان

طرح دوره course plan

مشخصات کلی

نام دانشکده: دانشکده علوم پزشکی غرب استان	نوع درس: نظری
نام درس: روانشناسی فردی و اجتماعی	رشته تحصیلی: کاردانی مامایی

مشخصات درس:

نام درس: پاتوفیزیولوژی	تعداد واحد: ۲	پیش نیاز: -
زمان برگزاری: نیمسال دوم تحصیلی ۱۴۰۴		
نام مدرس یا مدرسین: مرتضی صولتی کوشکقاضی		
نام مدرس مسئول درس: مرتضی صولتی کوشکقاضی		
ارتباط با مدرس/مدرسان: 09309046950		

اهداف درس:

هدف کلی

آشنایی فراگیران با مبانی فیزیوپاتولوژی و بیماری‌های شایع داخلی، جراحی و عفونی و توانایی استفاده از این دانش در تشخیص علائم غیرطبیعی، مراقبت از بیمار، تصمیم‌گیری بالینی اولیه، و ارجاع مناسب در محیط‌های درمانی، به‌ویژه در ارتباط با بارداری، زایمان و پس از زایمان.

اهداف جزئی

- آشنایی با مفاهیم پایه سلامت، بیماری و فیزیوپاتولوژی
- شناخت اختلالات آب و الکترولیت، اسید و باز و شوک
- آشنایی با بیماری‌های شایع قلب، ریه، دستگاه ادراری و خون
- شناخت علائم و نشانه‌های بیماری‌های شایع داخلی و جراحی
- آشنایی با روش‌های تشخیص آزمایشگاهی و بالینی بیماری‌ها
- توانایی تشخیص موارد طبیعی از غیرطبیعی در بیماران
- شناخت اصول مراقبت و محدودیت‌های حرفه‌ای در مواجهه با بیماری‌ها

- آشنایی با نقش ماما در شناسایی، مراقبت و ارجاع موارد پرخطر

اهداف اختصاصی

در حیطه شناختی

از فراگیران انتظار می‌رود در پایان دوره قادر باشند:

- سلامت و بیماری را تعریف نموده و اصطلاحات پایه مربوط به بیماری‌ها را بیان نمایند.
- منشأ و طبقه‌بندی بیماری‌ها را شرح دهند.
- اختلالات آب و الکترولیت و تعادل اسید و باز را توضیح دهند.
- اهمیت تغذیه در بیمار جراحی و تغذیه وریدی را تبیین نمایند.
- مفاهیم هموستاز، خونریزی جراحی، ترانسفوزیون و شوک را شرح دهند.
- بیماری‌های شایع قلبی مانند تب روماتیسمی، بیماری‌های دریچه‌ای، بیماری‌های مادرزادی قلب، فشار خون بالا، بیماری‌های عروق کرونر، نارسایی قلبی و آندوکاردیت عفونی را بیان نمایند.
- بیماری‌های شایع دستگاه تنفسی از جمله پنومونی، سل، برونشکتازی، RDS، آمبولی ریه و بیماری‌های انسدادی را توضیح دهند.
- بیماری‌های شایع دستگاه ادراری مانند گلودونفریت، نارسایی حاد و مزمن کلیه، عفونت‌های ادراری، سنگ کلیه و اختلالات کلیوی در بارداری را شرح دهند.
- اختلالات خونی شامل کم‌خونی‌ها، هموستاز، بیماری‌های انعقادی، اختلالات گلبول‌های سفید و تالاسمی را تبیین نمایند.
- ارتباط بیماری‌های داخلی و جراحی را با بارداری، زایمان و پس از زایمان تحلیل نمایند.
- مسئولیت‌ها و محدودیت‌های حرفه‌ای در برخورد با بیمار مبتلا به بیماری‌های داخلی و جراحی را بشناسند.

در حیطه نگرشی و رفتار

- با علاقه و انگیزه سر کلاس حاضر شوند.
- متعهد به شرکت در کلیه کلاس‌های تئوری باشند.
- در بحث‌های کلاسی مشارکت فعال داشته باشند.
- نسبت به رعایت اصول اخلاقی و موازین اسلامی در مراقبت از بیمار پایبند باشند.
- نسبت به تشخیص به‌موقع علائم خطر و ارجاع مناسب مسئولانه عمل کنند.
- آموخته‌های خود را در خدمت مراقبت ایمن و حرفه‌ای از مددجو به کار گیرند.

در حیطه مهارتی

- مفاهیم آموخته شده را در تشخیص علائم غیرطبیعی به کار گیرد.
- در مراقبت از بیمار، اختلالات شایع داخلی و جراحی را در نظر بگیرد.
- در صورت مشاهده علائم هشدار، ارجاع مناسب را انجام دهد.
- اصول مراقبت از بیمار مبتلا به اختلالات آب و الکترولیت، قلبی، تنفسی، ادراری و خونی را در عملکرد خود لحاظ کند.

- دانش فیزیوپاتولوژی را در برنامه ریزی مراقبت از مددجو به کار گیرد.

وظایف / تکالیف دانشجویان

- رعایت نظم و انضباط در کلاس
- حضور منظم و به موقع در جلسات آموزشی
- مطالعه منابع معرفی شده توسط استاد
- مشارکت فعال در بحث‌های گروهی، پرسش و پاسخ و فعالیت‌های کلاسی
- انجام تکالیف، تمرین‌ها و فعالیت‌های خواسته شده در طول ترم
- رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در بحث‌های کلاسی و تعامل با سایر فراگیران
- توجه به کاربرد عملی مفاهیم آموخته شده در مراقبت از مددجویان، مادران و خانواده‌ها

سایر تذکرات مهم برای دانشجویان

۱. غیبت دانشجو بر اساس مقررات آموزشی دانشکده محاسبه خواهد شد.
۲. حضور دانشجو در کلاس باید به موقع و قبل از حضور استاد باشد.
۳. استفاده از تلفن همراه در زمان برگزاری کلاس مجاز نمی‌باشد و تلفن همراه باید خاموش یا در حالت بی صدا قرار گیرد.
۴. مشارکت فعال در کلاس، بحث‌های گروهی و فعالیت‌های آموزشی بخشی از ارزشیابی مستمر دانشجو محسوب می‌شود.
۵. رعایت احترام متقابل، اخلاق حرفه‌ای و حفظ فضای علمی کلاس الزامی است.
۶. انجام تکالیف در موعد مقرر الزامی بوده و تأخیر در تحویل تکالیف مطابق نظر استاد در نمره لحاظ خواهد شد.

ارزشیابی دانشجو :

درصد از نمره کل	مبنای ارزشیابی
۸۰ درصد	آزمون پایانی
ندارد	آزمون یا آزمون‌های میان ترم
۱۰ درصد	حضور و مشارکت در کلاس، تالار گفتگو و چت‌روم
۱۰ درصد	انجام تکالیف، پروژه‌ها و پاسخ به تمرین
	سایر موارد ذکر گردد

منابع انگلیسی منتخب

۱. McCance & Huether. *Pathophysiology: The Biologic Basis for Disease in Adults and Children*. Elsevier, Latest Edition.
۲. Hammer & McPhee. *Pathophysiology of Disease: An Introduction to Clinical Medicine*. McGraw-Hill, Latest Edition.
۳. Harrison's *Principles of Internal Medicine*. McGraw-Hill, Latest Edition.
۴. Robbins and Cotran. *Pathologic Basis of Disease*. Elsevier, Latest Edition.
۵. Schwartz's *Principles of Surgery*. McGraw-Hill, Latest Edition.
۶. Williams *Obstetrics*. McGraw-Hill, Latest Edition.
۷. Mandell, Douglas, and Bennett's *Principles and Practice of Infectious Diseases*. Elsevier, Latest Edition.

منابع فارسی منتخب

۱. اصول طب داخلی هاریسون، ترجمه فارسی، آخرین چاپ.
۲. مبانی آسیب‌شناسی رابینز، ترجمه فارسی، آخرین چاپ.
۳. اصول جراحی شوارتز، ترجمه فارسی، آخرین چاپ.
۴. مامایی ویلیامز، ترجمه فارسی، آخرین چاپ.
۵. پرستاری داخلی و جراحی برونر و سودارث، ترجمه فارسی، آخرین چاپ.
۶. راهنماها و دستورالعمل‌های کشوری وزارت بهداشت در زمینه مراقبت مادران باردار، بیماری‌های عفونی، سل، عفونت‌های ادراری، بیماری‌های قلبی و کلیوی در بارداری، آخرین نسخه.

- جدول زمان بندی دروس :

مکان برگزاری	روش ارزیابی	مدرس/مدرسين	امكانات آموزشی	روش تدریس	اهداف رفتاری	رئوس مطالب	عنوان جلسه	جلسه
کلاس ۴	پرسش شفاهی، مشارکت کلاسی	مرتضی صولتی	اسلاید، ویدئو پروژکتور	سخنرانی تعاملی، پرسش و پاسخ	۱- دانشجو بتواند سلامت و بیماری را تعریف کند، اصطلاحات پایه بیماری‌ها را توضیح دهد و عوامل مؤثر بر ایجاد بیماری را نام ببرد.	تعریف سلامت و بیماری؛ اصطلاحات مربوط به بیماری‌ها؛ منشأ و طبقه‌بندی بیماری‌ها؛ عوامل مؤثر بر بروز بیماری	جلسه ۱: کلیات سلامت، بیماری و فیزیوپاتولوژی	۱
کلاس ۴	پرسش کلاسی، تحلیل کیس	مرتضی صولتی	اسلاید آموزشی	سخنرانی، بحث موردی	دانشجو بتواند علل اختلال مایعات و الکترولیت‌ها را توضیح داده و پیامدهای بالینی آن را در بیمار جراحی بیان کند.	آب و الکترولیت‌ها به‌ویژه در بیماران عمل‌شده؛ از دست دادن غیرطبیعی مایعات بدن	جلسه ۲: آب و الکترولیت‌ها در بیماران جراحی	۲
کلاس ۴	آزمون کوتاه، پرسش شفاهی	مرتضی صولتی	پاورپوینت	سخنرانی، حل مسئله بالینی	دانشجو بتواند اختلالات اسید و باز را تشخیص مفهومی دهد و اهمیت تغذیه وریدی را در بیماران جراحی توضیح دهد.	تعادل اسید و باز؛ اهمیت تغذیه در بیمار جراحی؛ تغذیه وریدی	جلسه ۳: تعادل اسید و باز و تغذیه در بیمار جراحی	۳
کلاس ۴	پرسش شفاهی، مشارکت، آزمون کوتاه	مرتضی صولتی	اسلاید، سناریو آموزشی	سخنرانی، بحث گروهی	دانشجو بتواند مفاهیم هموستاز، خونریزی جراحی، ترانسفوزیون و شوک را تعریف کرده و علائم هشدار را بیان کند.	هموستاز؛ خونریزی‌های جراحی؛ ترانسفوزیون و مسائل آن؛ شوک	جلسه ۴: هموستاز، خونریزی، ترانسفوزیون و شوک	۴
کلاس ۴	تحلیل مورد بالینی، مشارکت	مرتضی صولتی	پاورپوینت	سخنرانی، ارائه کیس	دانشجو بتواند علائم کلی عفونت جراحی و شکم حاد را توضیح دهد و موارد نیازمند ارجاع فوری را تشخیص دهد.	کلیات عفونت‌های جراحی؛ شکم حاد جراحی	جلسه ۵: کلیات عفونت‌های جراحی و شکم حاد	۵
کلاس ۴	پرسش شفاهی، آزمون کوتاه	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دانشجو بتواند ساختار و عملکرد قلب،	آناتومی و فیزیولوژی قلب؛ فعالیت	جلسه ۶: مروری بر	۶

					سیستم هدایت الکتریکی و اصول گردش خون را توضیح دهد.	الکتریکی؛ گردش خون؛ اعصاب و تنظیم متابولیسم میوکارد	قلب و گردش خون	
کلاس ۴	مشارکت، تحلیل کیس	مرتضی صولتی	پاورپوینت	سخنرانی، بحث بالینی	دانشجو بتواند علائم مهم بیماری‌های قلبی مانند درد قفسه سینه، تنگی نفس، ادم و تپش قلب را توضیح دهد.	علائم و نشانه‌های بیماری‌های قلب و عروق؛ میانی فیزیوپاتولوژی و معاینه بیمار	جلسه ۷: تظاهرات بالینی بیماری‌های قلب و عروق	۷
کلاس ۴	آزمون کوتاه، پرسش شفاهی	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دانشجو بتواند پاتوفیزیولوژی، علائم و اهمیت بالینی تب روماتیسمی و بیماری‌های درجه‌ای را توضیح دهد.	تب روماتیسمی؛ بیماری‌های درجه‌ای قلب	جلسه ۸: تب روماتیسمی و بیماری‌های درجه‌ای قلب	۸
کلاس ۴	پرسش شفاهی، مشارکت	مرتضی صولتی	پاورپوینت	سخنرانی، بحث کلاسی	دانشجو بتواند انواع شایع بیماری‌های مادرزادی قلب و مفهوم فشار خون بالا و پیامدهای آن را بیان کند.	بیماری‌های مادرزادی شایع قلب؛ افزایش فشار خون شریانی	جلسه ۹: بیماری‌های مادرزادی قلب و فشار خون بالا	۹
کلاس ۴	تحلیل کیس، آزمون کوتاه	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، تحلیل مورد	دانشجو بتواند علل، علائم و پیامدها و اهمیت مراقبتی بیماری عروق کرونر و نارسایی قلبی را توضیح دهد.	بیماری‌های عروق کرونر؛ نارسایی قلبی	جلسه ۱۰: بیماری‌های عروق کرونر و نارسایی قلبی	۱۰
کلاس ۴	مشارکت، پرسش شفاهی	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، بحث گروهی	دانشجو بتواند آندوکاردیت عفونی را توضیح داده و اثر بیماری‌های قلبی بر بارداری و زایمان را تحلیل کند.	آندوکاردیت عفونی؛ مرور اختلالات قلبی و ارتباط آن با بارداری و زایمان	جلسه ۱۱: آندوکاردیت عفونی و جمع‌بندی قلب	۱۱
کلاس ۴	پرسش شفاهی، آزمون کوتاه	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، نمایش تصاویر/صداها آموزشی	دانشجو بتواند عملکرد دستگاه تنفسی، علائم	آناتومی و فیزیولوژی تنفس؛	جلسه ۱۲: مروری بر	۱۲

					شایع تنفسی و مفهوم صداهای تنفسی را شرح دهد.	نشانه‌شناسی؛ مکانیسم صداهای تنفسی	دستگاه تنفسی و نشانه‌شناسی	
کلاس ۴	تحلیل کیس، مشارکت	مرتضی صولتی	پاورپوینت	سخنرانی، بحث موردی	دانشجو بتواند بیماری‌های عفونی و انسدادی شایع ریه را از نظر علائم، عوامل خطر و پیامدها توضیح دهد.	پنومونی، سل، آبسه ریه، برونشکتازی؛ بیماری‌های انسدادی ریه	جلسه ۱۳: بیماری‌های عفونی و انسدادی ریه	۱۳
کلاس ۴	آزمون کوتاه، پرسش شفاهی	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، پرسش و پاسخ، مطالعه موردی	دانشجو بتواند علائم هشدار نارسایی تنفسی و آمبولی ریه را بیان کرده و موارد نیازمند ارجاع فوری را تشخیص دهد.	RDS؛ نارسایی حاد و مزمن ریه؛ آمبولی ریه؛ بیماری‌های بدخیم	جلسه ۱۴: نارسایی تنفسی، آمبولی و بدخیمی‌های ریه	۱۴
کلاس ۴	پرسش شفاهی، مشارکت	مرتضی صولتی	پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دانشجو بتواند عملکرد کلیه، فیلتراسیون و علائم شایع بیماری‌های کلیوی را توضیح دهد.	آناتومی و فیزیولوژی کلیه؛ جریان خون کلیوی؛ فیلتراسیون؛ عوامل تنظیم‌کننده آن؛ نشانه‌های بیماری‌های کلیه	جلسه ۱۵: مروری بر دستگاه ادراری و فیزیوپاتولوژی کلیه	۱۵
کلاس ۴	تحلیل مورد، آزمون کوتاه	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، تحلیل نتایج آزمایش فرضی	دانشجو بتواند آزمایش‌های پایه کلیوی را تفسیر مفهومی کند و علائم گلوMERULONFRIT و نارسایی حاد کلیه را توضیح دهد.	روش‌های تشخیص از مایشگاهی؛ گلوMERULONFRIT حاد؛ نارسایی حاد کلیه	جلسه ۱۶: روش‌های تشخیص و بیماری‌های حاد کلیه	۱۶
کلاس ۴	پرسش شفاهی، مشارکت	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، بحث کلاسی	دانشجو بتواند بیماری‌های مزمن و عفونی کلیه و مجاری ادراری را توضیح داده و علائم هشدار را بیان کند.	نارسایی مزمن و اورمی؛ عفونت کلیه و مجاری ادراری؛ نفریت اینترستیشیل؛ سنگ‌های کلیوی	جلسه ۱۷: نارسایی مزمن، عفونت‌ها و سنگ کلیه	۱۷
کلاس ۴	تحلیل کیس، مشارکت	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، بحث موردی مرتبط با مامایی	دانشجو بتواند ارتباط بیماری‌های کلیوی با بارداری را توضیح دهد و موارد خطرزا	کلیه و آبستنی؛ اختلالات آب و الکترولیت؛ فشار خون؛	جلسه ۱۸: کلیه و آبستنی و اختلالات مهم کلیوی	۱۸

					برای مادر و جنین را بیان کند.	بیماری‌های مادرزادی و تومورهای کلیوی		
کلاس ۴	آزمون کوتاه، تحلیل CBC	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، حل مثال آزمایشگاهی	دانشجو بتواند سیستم خونساز را شرح دهد، کمخونی را تعریف کند و انواع کلی کمخونی را بر اساس اندکس‌های گلوبول قرمز طبقه‌بندی کند.	فیزیولوژی سیستم خونساز و لنفاوی؛ تعریف کمخونی؛ اندکس‌های گلوبول قرمز؛ تقسیم‌بندی کمخونی	جلسه ۱۹: فیزیولوژی سیستم خونساز و کمخونی‌ها	۱۹
کلاس ۴	پرسش شفاهی، آزمون کوتاه	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، پرسش و پاسخ	دانشجو بتواند علل، علائم و میانی فیزیوپاتولوژیک آنمی فقر آهن و آنمی‌های همولیتیک را توضیح دهد.	متابولیسم آهن؛ آنمی فقر آهن؛ آنمی‌های همولیتیک داخل‌عروقی و خارج‌عروقی	جلسه ۲۰: آنمی فقر آهن و آنمی‌های همولیتیک	۲۰
کلاس ۴	تحلیل مورد، مشارکت، آزمون پایانی/میان‌ترم	مرتضی صولتی	اسلاید	سخنرانی، مطالعه موردی، جمع‌بندی	دانشجو بتواند اختلالات گلوبول سفید، بیماری‌های انعقادی، اصول برخورد با خونریزی حاد و میانی تالاسمی را توضیح دهد.	لکوپنی و لکوسیتوز؛ فیزیولوژی هموستاز؛ بیماری‌های انعقادی؛ برخورد با خونریزی حاد؛ فرآورده‌های خونی؛ تالاسمی	جلسه ۲۱: اختلالات گلوبول سفید، انعقاد، خونریزی و تالاسمی	۲۱